

รายงานผลการวิเคราะห์ตามตัวชี้วัด

3.4 ร้อยละของประชากรอายุ 25 - 59 มีการเตรียมการเพื่อยามสูงอายุด้านสุขภาพ สำนักโภชนาการ รอบ 5 เดือนหลัง ปีงบประมาณ พ.ศ. 25672

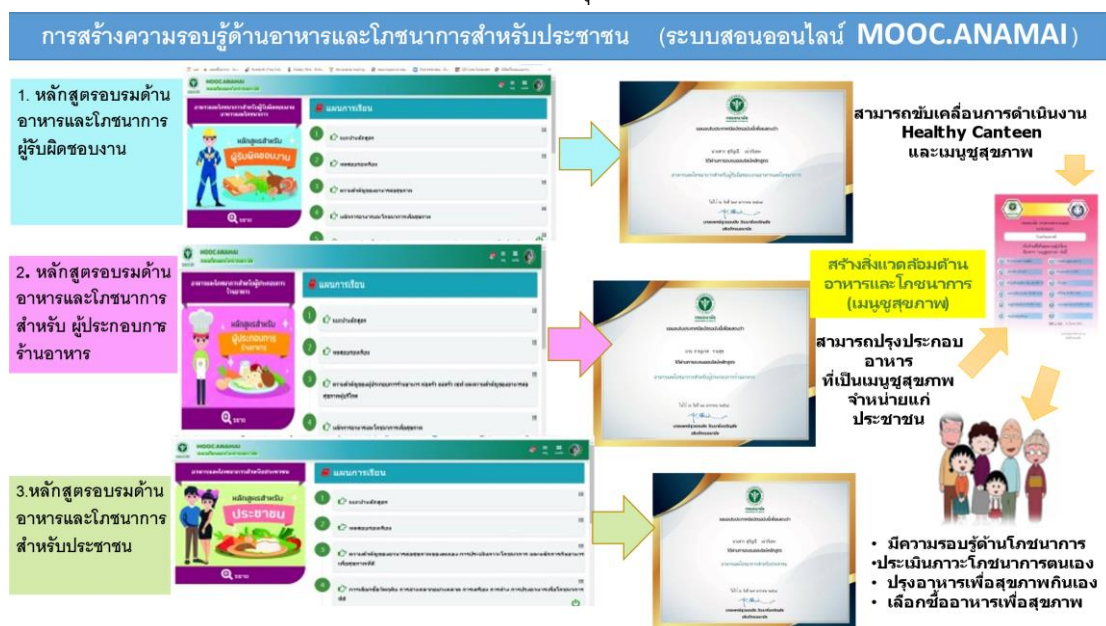
2. ประเด็นความรู้ที่ให้แก่ผู้รับบริการ (C) และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (SH)

2.2.1 แนวทางการดำเนินงานเมนูสุขภาพ Healthy Canteen และการใช้โปรแกรมรับรองเมนูสุขภาพออนไลน์

เหตุผล เนื่องจากปัจจัยเอื้อเพื่อการมีพฤติกรรมกินที่พึงประสงค์ เช่นเมนูอาหารที่เอื้อต่อการมีภาวะโภชนาการดี ยังมีไม่เพียงพอในทุกพื้นที่ รวมทั้งผู้รับผิดชอบงานระดับพื้นที่ที่มารับงานใหม่ ยังไม่มีทักษะในการใช้โปรแกรมรับรองเมนูสุขภาพออนไลน์ และสำนักโภชนาการมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการรายงานจากระบบการส่งเอกสารผ่านจดหมาย ส่งรายงานเป็นกระดาษ เป็นระบบรายงานออนไลน์ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ระบาดของ COVID - 19 จึงจำเป็นต้องให้ข้อมูลดังกล่าว กับผู้ปฏิบัติงานระดับพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแนวทางที่กำหนด และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลมาช่วยทำงานในขณะที่มีบุคลากรจำกัดและมีการเปลี่ยนแปลงโอนย้ายอยู่ตลอด

2.2.2 หลักสูตรอบรมด้านอาหารและโภชนาการสำหรับผู้รับผิดชอบงานอาหารและโภชนาการในทุกระดับพื้นที่ / ผู้ประกอบการร้านอาหาร / ประชาชน ผ่านระบบสอนออนไลน์ mooc.anamai

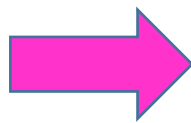
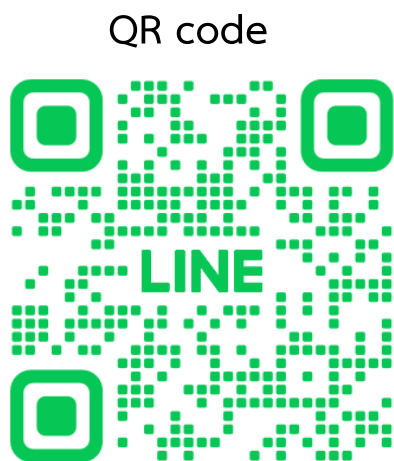
เหตุผล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบงานสามารถขับเคลื่อนงานส่งเสริมพฤติกรรมกินที่พึงประสงค์ ร้านอาหารสามารถพัฒนาเมนูสุขภาพที่มีผักเป็นส่วนประกอบ ลดหวานมันเค็ม เป็นปัจจัยเอื้อต่อการมีพฤติกรรมกินที่พึงประสงค์ และประชาชนมีทางเลือกในการกินอาหาร สามารถประเมินการกินอาหารด้วยตนเอง สามารถเข้าถึงแหล่งอาหารที่ดีต่อสุขภาพ

2.2.3 วิธีใช้งานโปรแกรมโภชนาการอัจฉริยะ Food4Health

เหตุผล เพื่อให้เกิดการรับรองเมนูสุขภาพออนไลน์ และ ประชาชนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมประชาชน กินอาหารตามหลักโภชนาการ รู้ว่าควรกินอาหารปริมาณเท่าไร กินผักปริมาณเท่าไร จึงจะพอดี พร้อมทั้งประเมินผลการกินแต่ละวัน เป็นรายคน แต่เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่จัดทำขึ้นใหม่ จึงจำเป็นต้องมีวิธีการใช้งาน โดยสำนักโภชนาการจัดทำเป็นคลิปวิดีโอสอนการใช้งาน ซึ่งเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้กว้างขวาง มีภาพและเสียงประกอบการสอน สามารถส่งต่อไปยังบุคคลอื่นๆ ที่ต้องการสื่อสารเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า ทันสมัยในยุคดิจิทัล ที่ประชาชนส่วนมากมีโทรศัพท์ smart phone จึงเกิดแนวคิดใช้เครื่องมือที่มีอยู่มาช่วยในการสร้างความรอบรู้

ในภาพรวม สำนักโภชนาการได้จัดทำช่องทางในการค้นหาข้อมูล และสื่อสารให้ภาคีเครือข่าย ผู้รับผิดชอบงานฯ ผ่านทาง <https://nutrition2.anamai.moph.go.th/th/healthy-canteen> และทาง Line Official ของสำนักโภชนาการ ทางลิ้งค์ <https://lin.ee/vYiSs9O> และ QR Code

สิ่งที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม คือ การติดตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม และนำข้อมูลมาจัดทำเป็นสื่อแนะนำประชาชน และปรับปรุงฐานข้อมูลใน application Food4Health ให้มีความทันสมัย เป็นสื่อในการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านโภชนาการ สามารถดูแลตนเองและบุคคลในครอบครัวได้ อย่างทั่วถึง มีความสุข สนุกในการใช้งาน ซึ่งจะมีการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2567 อันจะเป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการกินให้มีพฤติกรรมการกินที่พึงประสงค์ ส่งผลต่อการมีภาวะโภชนาการที่ดีต่อไป

สรุปมาตรการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมพฤติกรรมการกินผักผลไม้ของประชาชนวัยทำงาน		
ที่	GAP	มาตรการ
1	ประชาชนวัยทำงานมีพฤติกรรมการกินอาหารที่ไม่เหมาะสม โดยกินอาหารกลุ่มข้าว-แป้ง เนื้อสัตว์ ไขมัน น้ำตาล โซเดียม มากเกินเกณฑ์ แต่กินอาหารกลุ่มผัก ผลไม้ ไม่เพียงพอ	ชี้นำช่องทางการใช้เครื่องมือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการกินของวัยทำงาน โดยใช้โปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการกิน Food4Health และแนะนำร้านอาหารที่มีเมนูสุขภาพ / Healthy Canteen (Advocacy)
2	แหล่งอาหารที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ในประเทศ ยังจำกัดอยู่เพียงในพื้นที่ตั้งของกระทรวงสาธารณสุข และ ตัวชี้วัดวัยทำงานมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ไม่ได้เป็นตัวชี้วัดตรวจราชการระดับกระทรวง ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในการดำเนินงาน	ประสานความร่วมมือการดำเนินงานให้เกิดการสร้างอาหารที่ดีต่อสุขภาพกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกกระทรวงสาธารณสุข ศูนย์อนามัยที่ 1 – 12 , สสม.สปกม.สคร. 1 – 12 อปท. กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร ภาคเอกชน บริษัทขนส่งอาหาร Food Delivery (Partnership)
3	3.1 เจ้าหน้าที่ระดับพื้นที่ ยังไม่ทราบ นโยบาย/แนวทางการพัฒนาเมนูสุขภาพ และ Healthy Canteen 3.2 ผู้ประกอบกิจการร้านอาหาร มีการขายอาหาร ที่ส่งเสริมการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (เมนูสุขภาพ) จำนวนน้อย ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ 3.3 ประชาชน ยังไม่ทราบแหล่งอาหารที่ส่งเสริมพฤติกรรมการกินที่พึงประสงค์ และอาหารที่ดีต่อสุขภาพมีราคาแพง	พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่/ภาคีเครือข่าย/ร้านอาหารในการสร้างปัจจัยเอื้อด้านอาหาร สร้างความรอบรู้ประชาชนวัยทำงานผ่านหลักสูตรอบรมออนไลน์ mooc.anamai / มีเครื่องมือรับรองเมนูสุขภาพ-โปรแกรมรับรองเมนูสุขภาพออนไลน์ ขยายพื้นที่ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อให้มีเมนูอาหารที่ดีต่อสุขภาพเป็นทางเลือกครอบคลุมทั่วประเทศ (Building capacity)

สรุปมาตรการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมพฤติกรรมกรกินผักผลไม้ของประชาชนวัยทำงาน (ต่อ)		
ที่	GAP	มาตรการ
4	ระบบการทำงานปกติ เจ้าหน้าที่ต้องลงพื้นที่จัดอบรมร้านอาหาร สร้างความรอบรู้ด้านพฤติกรรมกรกินที่พึงประสงค์ แต่การระบาดของ COVID - 19 จำเป็นต้องรักษาระยะห่างในการลงพื้นที่ปฏิบัติงาน และยังมีเครื่องมือที่ช่วยในการจัดอบรมรับรองมาตรฐานออนไลน์	ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยในการทำงาน โปรแกรมรับรองเมนูสุขภาพออนไลน์ / เครื่องมือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรกิน Food4Health / โปรแกรมรับรอง Healthy Canteen ออนไลน์ (Investment)
5	สถานการณ์ระบาดของ COVID - 19 ตั้งแต่ปี 2563 ทำให้ระบบการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน การเยี่ยมเสริมพลัง การรับรองมาตรฐานต่างๆ ไม่สามารถลงพื้นที่ได้อย่างเต็มที่ และบุคลากรมีจำนวนลดลงจากการโอนย้ายไปอยู่หน่วยงานระดับท้องถิ่น	กำกับติดตามผ่านระบบรายงานออนไลน์ - Dashboard เมนูสุขภาพ/ Dashboard ภาวะโภชนาการวัยทำงาน แบบ real time (Regulator) / Dashboard Healthy Canteen

เหตุผลในการกำหนดมาตรการดำเนินการในรอบ 5 เดือนแรก

ซึ่งมีจำนวน 5 มาตรการ ดังนี้

1. ชี้นำช่องทางการใช้เครื่องมือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรกินของวัยทำงาน โดยใช้โปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรกิน Food4Health และแนะนำร้านอาหารที่มีเมนูสุขภาพ / Healthy Canteen (Advocacy)

เหตุผล เนื่องจากประชาชนวัยทำงานมีพฤติกรรมกรกินอาหารที่ไม่เหมาะสม โดยกินอาหารกลุ่มข้าว-แป้ง เนื้อสัตว์ ไขมัน น้ำตาล โซเดียม มากเกินเกณฑ์ แต่กินอาหารกลุ่มผัก ผลไม้ ไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องได้รับการชี้นำให้มีความรอบรู้ด้านการกินที่เหมาะสม เพื่อให้มีพฤติกรรมกรกินที่พึงประสงค์

2. ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกกระทรวงสาธารณสุข (Partnership)

เหตุผล เนื่องจากแหล่งอาหารที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ในประเทศ ยังจำกัดอยู่เพียงในพื้นที่ตั้งของกระทรวงสาธารณสุข และตัวชี้วัดวัยทำงานมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ไม่ได้เป็นตัวชี้วัดตรวจราชการระดับกระทรวง ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องบูรณาการกับทุกภาคส่วนที่มีเป้าหมายตัวชี้วัดเดียวกันเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

3. พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่าย/ร้านอาหารในการสร้างปัจจัยเอื้อด้านอาหาร สร้างความรอบรู้ประชาชนวัยทำงานผ่านหลักสูตรอบรมออนไลน์ mooc.anamai / มีเครื่องมือรับรองเมนูสุขภาพ-โปรแกรมรับรองเมนูสุขภาพออนไลน์ (Building capacity)

เหตุผล เนื่องจาก

- เจ้าหน้าที่ระดับพื้นที่ ยังไม่ทราบ นโยบาย/แนวทางการพัฒนาเมนูสุขภาพ และ Healthy Canteen
 - ผู้ประกอบการร้านอาหาร มีการขายอาหาร ที่ส่งเสริมการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (เมนูสุขภาพ) จำนวนน้อย ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ
 - ประชาชน ยังไม่ทราบแหล่งอาหารที่ส่งเสริมพฤติกรรมการกินที่พึงประสงค์
- จึงจำเป็นต้องสร้างความรอบรู้ให้ภาคีเครือข่าย เช่น ผู้รับผิดชอบงาน ร้านอาหาร และประชาชน เพื่อให้เกิดการสร้างปัจจัยเอื้อและมีแรงจูงใจในการมีพฤติกรรมการกินที่พึงประสงค์

4.ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยในการทำงาน โปรแกรมรับรองเมนูสุขภาพออนไลน์ / เครื่องมือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการกิน Food4Health / โปรแกรมรับรอง Healthy Canteen ออนไลน์ (Investment)

เหตุผล เนื่องจากระบบการทำงานปกติ เจ้าหน้าที่ต้องลงพื้นที่จัดอบรมร้านอาหาร สร้างความรู้ด้านพฤติกรรมการกินที่พึงประสงค์ แต่การระบาดของ COVID – 19 จำเป็นต้องรักษาระยะห่างในการลงพื้นที่ปฏิบัติงาน และยังไม่มีเครื่องมือที่ช่วยในการจัดอบรม รับรองมาตรฐานออนไลน์ จึงจำเป็นต้องพัฒนาเครื่องมือเพิ่มเติม ในปี 2566 มีการประเมินประสิทธิผลของเครื่องมือเพื่อเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าเป็นเครื่องมือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการกินให้เหมาะสม และมีแผนการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นตามที่ผู้ใช้งานให้ข้อเสนอแนะ และในปีงบประมาณ 2567 รอบ 5 เดือนแรกอยู่ระหว่างปรับปรุงเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลให้ใช้งานสะดวกขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้ใช้งาน และเพิ่มการพัฒนาเครื่องมือรับรอง Healthy Canteen ออนไลน์ เพิ่มความสะดวกในการรับรองร้านอาหาร และคาดหวังว่าจะมี Healthy Canteen เพิ่มมากขึ้นในรอบ 5 เดือนหลัง ปีงบประมาณ 2567

5.กำกับติดตามผ่านระบบรายงานออนไลน์ - Dashboard เมนูสุขภาพ/ Dashboard ภาวะโภชนาการวัยทำงาน แบบ real time (Regulator) / Dashboard Healthy Canteen

เหตุผล เนื่องจากสถานการณ์ระบาดของ COVID – 19 ตั้งแต่ปี 2563 ต่อเนื่องยาวนานมาถึงปี 2567 ทำให้ระบบการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน การเยี่ยมเสริมพลัง การรับรองมาตรฐานต่างๆ ไม่สามารถลงพื้นที่ได้อย่างเต็มที่ จึงจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผลฯ ผ่านระบบรายงานออนไลน์ รวมทั้งจะทำให้ภาคีเครือข่ายระดับศูนย์อนามัย และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้ทราบสถานการณ์ภาวะสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ และสถานการณ์เมนูสุขภาพ ในพื้นที่รับผิดชอบ แบบ real time รวมทั้งการใช้เครื่องมือดิจิทัลมาช่วยทำงาน ยังช่วยลดเวลาในการทำงาน และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ในปีงบประมาณ 2567 รอบ 5 เดือนหลังจะมี Dashboard Healthy Canteen เพิ่มขึ้นอีก 1 ระบบ